

A TENGERPART

NAPILAP.

IV évfolyam.

FIUME, kedd, 1907. december 24.

291. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIA DEGLI OPERAI.

TELEFON 920. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónap 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hírdetések 6 hasábos postai sorja 40 fillér.

A sajtó Fiuméről.

A magyar újságok mind jobban érzik Fiume városának fontosságát nemzet-gazdasági szempontokból, s alig mulik el nap, hogy egy „fiumei cikk“ ne lánson napvilágot. Ez mindenesetre örvendetes tünet, mert még a legközelebbi multban, körülbelül másodfélve is kénytelenek voltunk mi, akik ismerjük Fiumét keresztül-kassul, a magyar sajtót megróni, hogy a fiumei kérdések általános fontossága nem ingerlik az ökonomiai és politikai érzékét. Ma már ezzel a váddal nem állhatunk elő. A magyar sajtó szinte éber figyelemmel tekint Fiuméra s az itt végbemenő legkisebb és legjelentéktelenebbnek látszó eseményről is lelkiismeretesen számot ad, jól tudván, hogy ami Fiumében történik, az ránk nézve mind fontos, legyen üzleti, politikai, vagy városi kérdés. S éppen ennél fogva tartozunk önnönmagunk nemzeti és állami érdekeinknek azzal, hogy szinte az *ellenőrző* hivatását teljesítsük ebben a városban, mink, *autochton-magyarok!* — akik Fiumében is, szívre tett kézzel merjük hangoztatni, vagyunk annyi itt, mint azok, akik nem is annyira magyaroknak, hanem *csupán* „autochton“ fiumeieknek tartják magukat.

Egyébként kérdelem, mi dicsőség van abban, hogy valaki autochton fiumei? Egy autochton fiumeinek semmivel sincs több joga, mint egy „hergelaufene“ fiumeiek. A mi törvényeink (ne tessék félreérteni szavainkat „autochton“ fiumei urak, az *önök törvényei* is ezek!) nem adtak több jogot annak, mint ennek. Mert éppen úgy nem bölcs az a törvény, mely ezrediziglen akarja megbüntetni az apák vétkeit, mint a botor szokás, amely viszont ezrediziglen akar jutalmazni. Van példa mind a két esetre nézve. A hazaáruló fiát is elátkozzák a nemzetek, viszont, hogy ne menjünk nagyon messze, arra is van eset, hogy egy világraszóló szabadsághős fiának nyujtanak annyi hódolatot, amennyit csak táplál a nemzet — az édes atyja iránt. Hanem ezeket az eseteket nem a *jogszokás* alkotja meg, hanem egy nagy nép felgerjedt indulata. A fiumei autochtonok azonban a jog szemüvegén akarják megtekinteni a fiumei lakosságot, amikor *több* jogot követelnek meg azoknak, akinek az öreganyjuk (béke poraikra!) is itt születtek, viszont a plebeius szerepére akarják kárhóztatni azokat, akinek a bölcsességük, mondjuk Pusztaszeren ringott. Hol itt az igazság, a jog, a törvény és a bölcsesség? Csupán igazságtalanságot, jogtalanságot, törvényteleniséget és végtelen ostobaságot látnunk a polgárság ilyen képpen való klasszifikációjánál.

Most pedig menjünk odébb egy lépessel.

Mi volna a teendőnk, ha Róma ókori társadalmi helyzetét állítanók föl Fiumében? Vagyis, elválasztanók, mint a Biblia mondja, a vizet a földtől. Egyik fele, nyilván a nagyobb, volna a misera plebs contribuensek társadalmi; a másik pedig a patriciusoké. (Az örömtől ragyog a szemünk, hogy felebarátaink között felállíthatjuk a közös gyűlölködést ébresztő választófalat!) Hát, mondhatjuk, nagy változáson esnek át a fiumei fórumon keletkezett kép. Akik eddig autochtonok gyanánt ordították magukat kékre-zöldre, elnémulva állanak a misera plebs contribuensek sorában; ők sem Fiume őslakói, hanem szintén idevándoroltak; s csupán néhány ember lézeng, javarészt tözsgyökeres horvát, akit szerencsére a mai helyzetben, amikor minden polgárnak egyaránt és egyformán vannak jogai (hacsak eszellel, rosszakarattal és ravaszéggal — nem rövidítik jogaiban) sikerült a fórumról, a többség erejével leszorítani. Pedig, ha az autochton lakosságot keressük a geneológia útján, vagy ha a fajok egymás iránt való különbözését a vérsétekben is fel lehetne fedezni göröcsövi kutatás révén, úgy, jaj de csehül állnánk ebben a drágálatos fészekben azzal a híres eredettel, meg, jaj de kétélű fegyverekké válnának a ma autochton-jogokkal hengegő uracsok argumentumai!

De mintha elkalandoztunk volna a kitűzött feladatunktól, amely a magyar sajtónak, Fiuméről „megkockázatot“ szavairól szólott. Nos, mi nem kalandoztunk el, mert amit fentebb leróttunk a tollal, azt ma már, hála a magyarok istenének, majdnem az egész hazában tudják, csak még éppen Fiumében nem. Sőt, ha tudják itt is, minden egyes hang, amely ki meri hirdetni ezeket a savanyu és erjedő igazságokat, a szidalmak és a gorombaságok tömkelegét visszahangoztatják. Egyesek ellen éppen úgy mint az ország magyar sajtója ellen. Az évek „nyugosznak a temetőben“ és pattog a gorombaság oly bárgyuan (még a gorombáskodásból is ki szokott csillani a szellem fényssége, vagy a tompasága), hogy egy hortobágyi csikós ennek hallat ra kivenné a foga közül a makra pipáját, és egy szemmel látható véleményt produkálna reá. Mert ha annyi érvük volna azoknak az uraknak, mint a mennyi durvaságuk és becsmérő szavuk, hát már régen agyon, meg agyon volnának csapva. De minden kifakadása az ide való „autochton“ — epigonoknak, csak megérieli a sajtóban azt a tudatot, hogy a fején találja a szöveget és eszébe hozza azt az igazságot, amely azt mondja: Az kiabál, akinek a háza ég! Mi

rem kiabálunk, csak mindenkor kellő, hallható hangon szólalunk meg. Ebből a csendesebb hangból nem mi csinálunk bölgést, vagy hogy költőibb szavakat pengessünk, a szellőt nem mi ingereljük viharra. Mások, mindig mások, mi csupán abban vagyunk és *maradunk* bűnösök, hogy nem némulunk el és mert nem némulunk el, mindig az igazat fogjuk kimondani.

Városi közraktárak.

A „Közlekedés“ most megjelent száma érdekes cikket közöl a városi közraktárak létesítésének a kérdéséről. A cikket egész terjedelmében itt adjuk közre:

Amit ma a munkások követelnek a polgármesterhez benyújtott emlékiratban, arról szó volt már a fiumei rapprezentanzában. Mikor az oceanontuli epidémia, a kartelli átragadt Fiuméba, merült fel a városi közraktárak létesítésének a kérdése. De úgy látszik, *nem akarták megcsinálni az orvosságot*. Pedig vitatták erősen a dolgot a városi közlekedési bizottságban.

Itt esett szó erről a kérdésről. Itt került szónyegre a kartellisták ellen való védekezés. Itt pendítették mag az az eszmét is, hogy a városnak kellene a kezébe vennie az ügyet, mert rajta kívül senki sem segíthet a bajokon. A polgárság ki van szolgáltatva az eladók kénye-kedvének. S a legjobb példával maga a város jár legelő. A hus és huskésztímenyekre kivetette a horribilis fogyasztási adót! Nem kímélte a bort, a zsirt s a többi fogyasztási cikket sem. Így azután érthető, hogy a nemes példa jó követőkre talált. Annak idején, amikor a husneműek fogyasztási adóját a város privat vállalata, a fogyasztási adóhivatal felemelte, egy árva hang sem szólalt fel ellene, hanem csöndesen, *ugyszólván titokban intézkék el az ügyet*.

S most, hogy megmutatta a kereskedőknek az utat a Kanaan felé, ragadja meg az alkalmat arra, hogy az elemi csapás módjára pusztító drágaságon, legalább amennyire tőle telik, segítsen. Van annak más utja-módja, hogy a különbségért kárpótolja magát. De ne kényszerítse a a kartellisták vagyonosodása mellett azokat, akiknek a szava nem jut e odáig, ahol az ilyen ügyeket intézik.

Az már bebizonyosodott, hogy a drágaságnak a legfőbb oka a sok kézben való adásvétele az árunak. A fogyasztó rendszerint harmadik, negyedik kézből kapja a szükségleteit. Így hát érthető, hogy a fogyasztási cikkek miért drágulnak meg annyira, amíg Fiuméba érnek. Ez azonban még nem minden. Itt Fiumében is számtalan olyan nehézség támad, ami szintén megdrágítja az árut. Hogy csak néhány pozitív adattal szolgáljunk.

Gyakori dolog, hogy magyar kereskedők vagy vállalkozók vagonszámra szállítanak gyümölcsöt — az utóbbi időben sok káposztát, burgonyát stb. — Fiuméba. A megérkezett árut azonban kénytelenek a vagonban tartani, onnan aprónként e-adni, mert nincs oly berendezésű *raktár*, amelyben kisebb mennyiségű fogyasztási cikk 24-48 órára beraktározható volna. A helybeli kereskedők horribilis árt kérnek minden zugért.

A kereskedő kénytelen tehát a vagonban hagyni az áruját, amelyért viszont a vasút fizetett nagy fekbért. Nem marad tehát más hátra, mint hogy a két rossz

közül az utóbbit választja a vállalkozó. Hogy azután a különbözött a fogyasztó fizeti meg, az teljesen érthető.

Nyomban megszűnne ez az állapot, mihelyt a főmegben behozott fogyasztási cikkek részére a város mérsékelt, mondjuk önköltségi áron bocsátana az eladó rendelkezésére megfelelő helyet az általa épített közraktári helyiségben. Ha ez a városi közraktár megvolna, varázsszerűen szállna le a sok élelmiszernek az ára, amely manapság horribilis.

Ezzel azonban nemcsak a város éllemezésén volna segítve, hanem egyszersmind megvolna az alapja a fokozatos kivétel biztosításának. Az ország óriási mennyiségű mezőgazdasági terményeiből sajnos csak minden ünnepre jut egy-egy parányi a fiumei piacra. S az is csak véletlenül. A mi piacunkat e helyett előzönlí az olaszországi, dalmát, isztriai, krajnai és horvátországi termény, amely harmadik, vagy negyedik kézből kerül a fogyasztó kezébe, nagyon is drága pénzen. E miatt természetesen a vásárlás csakis az elkerülhetetlenül szükséges mennyiségre szorítható.

Ha a város a már említett módon gondoskodni fog városi közraktárakról, amelyekben mindenki a monopolizálás és albérlésbe adás kizárásával fél, egész, vagy több vagon áruakományát rövidebb hosszabb ideig elhelyezheti, akkor a drágasági mizériák megszüntetésén kívül eléri azt is, hogy rövid idő alatt hatalmas kiviteli áramlat indul meg, amelynek közepette sok munkáskéz jut kenyérhez és szinte márholnapra megszületik az a kivétel, amit manapság szobatudósok akarnak megteremteni, mint tisztán tehetlent.

Lám Ausztrában mindenképen igyekeznek a drágaságot enyhíteni. A cukoradó leszállítása nagy esemény volt. De ez még semmi ahhoz képest, amit a tarifamérséklések a drágaság megszüntetése érdekében művelni fognak. Miért maradunk mi vissza minden téren Ausztrától? Talán mi ráérünk a pihenésre már a munka előtt is?

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó születésnapja.** Nákó Sándor gróf kormányzó ma ünnepi születésének harminchatedik évfordulóját.

— **Rapresentanza.** A városi képviselőtestület szombaton délután 5 órakor folytatta a jövő évi költségvetés tárgyalását. Az ülést Vio Ferenc elnök vezette. Az ülés megnyitása után a mult ülésen fölmerült incidenssel foglalkozott, s egy 1905-ben kelt miniszteri leirattal bizonnyította, hogy telekvásárlások, tisztviselők fizetésrendezése s a városi költségvetésbe tartozó tételek előzetesen az illetékes bizottságban tárgyalandók. Ezután áttértek a napirendre. Szóba került a tisztviselők fizetésrendezésének kérelme, amelyet a pénzügyi bizottsághoz utasítottak. Ezután a pénztárhányok átalányait, az alközségek kivilágítását, az utak rendezését, a rendőrség felszerelését, a rendőrség reformját a tűzbiztonság, a temető, közoktatás, a tanítók három fizetési osztályát, a parókiák költségeit megállapító költségvetési pontok fölött folyt a vita. Jelgnékyebb felszólalások nem voltak. Az ülésről mindössze annyit mondhatunk, hogy nyugodt csöndben folyt. Vionak igazat adott a rapresentanza Zanella hepciáskodásával szemben s nem akadt ember, aki Zanellát védte volna. A deputató tehát dicsősége alkonyulatánál tart, amikor kezdik megismerni a saját politikai hívei s rájönnek arra, hogy tulajdonképpen egy politikai szélhámost melengettek a keblükön, akinek a foglalkozása csak annyival volt morálisabb a Strassnoffénál hogy akadt egy tömeg, amely támogatta politikai szélhámosságát.

— **Fiume és a haloththamvasztás.** A „Hamvasztás” írja: „A Tengerpart” című fiumei napilap újabbán ismét vezetőcikkben foglalkozik a haloththamvasztás kérdésével. Az érdekes cikket jövő számunkban terjedelmesebben fogjuk ismertetni, most csak annyit jegyzünk meg, hogy e cikkből tudtuk meg, hogy Fiume városa már egyszer felirt a belügyminiszterhez, egy krematorium felállítására kérvén engedélyt s a belügyminiszter ur azt válaszolta reá: Tessék csak nyugodtan maradni, a haloththamvasztás kérdése még nem érett meg, majd ha megéri, akkor én fogom önöket annak építésére felszólítani. Nem tudjuk, így volt-e, de ha igen, még visszatérünk erre a kérdésre.”

Mielőtt a fakultatív haloththamvasztás eszméjéért küzdő lap visszatérne cikkünkre, eloszlatjuk aggodalmát. Az, hogy a belügyminiszter csakugyan az idézett választ küldte

Fiume városának, tény dolog. Ezt Fiume polgármestere bármikor bizonyíthatja. De megvan ez a válasz a városi levéltárban s ha a „Haloththamvasztás” szerkesztősége érdeklődik, megszerezheti az eredet szövegnek a másolatát is.

— **Magyar szentbeszéd.** Monsignor Sándorffy Nándor dr. hittanár e hó 25-en délelőtt 10 és fél órakor a San Vito templomban magyar egyházi beszédet tart.

— **A vagonhiány megszüntetése.** A kereskedelemügyi miniszter a vagonhiány megszüntetése céljából a. i. a hazai kocsi-gyáraknál 3650 teherkocsit és 850 személykocsit rendelt. A kocsik megépítése és beszállítása azonban a legnagyobb erőmegfeszítés mellett sem volt olyan rövid szállítási határidőkre biztosítható, amint ezt a kocsihiány sürgős megszüntetéséhez fűződő fontos érdekek parancsolták. Ezen okból a magyar vasuti forgalmi rtg.-nak a máv. szabványai szerint épített 3175 drb. különböző típusu teherkocsiját a minisztertanács jóváhagyásával 11.692,920-60 korona árban megveszik. A kocsik átlagos egységára 3382-60 fillér, míg az 1907. évi XXIX. t.-c. alapján történt kocsirendelésnél, a kopási százalékok is beleszámítva, 4507 korona volt az átlagos egységár. A társaság a megvett kocikból 1541 darabot 1908. január hó végéig és a további 1634 drbot pedig 1908. október hó végéig rendelkezésére adni köteles.

— **A közönség köréből.** Az alábbi sorokat vettük és adjuk közre: *A fiumei csendélet.* Hogy mennyit ér a fiumei autonóm rendőség, arról csak az utca beszélhetne. Nappal özönével lehet látni a város őreit a rendőröket, akik a házak falát támasztják, vagy élénk beszélgetésbe elegyednek az utca sőpredékével, — de bukjék le csak a nap az isztriai hegyek mögött eltűnnek ők s a lebuajok sötét alakjai megkezdhetik mindennapi munkájukat. Uri emberek megtámadása napirenden van. Részeg emberek duhajkodását, éneklését még csak eltűrnék ablakaink alatt, de azt nem vagyunk hajlandók eltűrni, hogy nem mehetünk haza, mert ki vagyunk téve annak, hogy vagy leszúrunk, vagy lelőnek. Hogy milyen állapotok vannak Brajdán, mutatóba csak két esetet sorolok fel. Egy uri emer, ki a Brajdán lakik, hazafelé tartott este tíz órakor, midőn négy éjjeli vitézzel találja magát szemben. Az egyik siránkozó hangon segítséget kér az uri embertől. Néhány pillanat alatt a védelmet kérőből is támadó lesz. Szerencsére a megtámadott ur sem hagyja magát s így azután sikerült megmenekülnie. Persze rendőrt sehol se lehetett látni. Egy másik eset, amely a Via Germánián játszódott le: Este féltíz órakor hazamenet egy fiatalember, midőn háta mögött kiabálást hall. Egy digó késsel támadott egy uri emberre, aki revolverével védekezik s e közben a golyó majdnem Z. urat találja. Nos hát ez így nem megy. Követeljük a várostól, hogy jobban ellenőrizze rendőreit, hogy azok ne az osteriákban igyanak, hanem helyeiken legyenek.

— **Egy asztaltársaság jótékonyága.** A fiumei „Rákóczi asztaltársaság”, amely csak nemrég kezdte meg működését s feladatául a szegények gyámolítását tűzte ki, ma este két árva gyermeket fog a „Korona”-vendéglőben fölruházni. Az asztaltársaságnak ez az első lépése ama szép feladatának megoldásához, amire megalakulásakor vállalkozott.

— **A földközi tengeri vonal menetrendje.** Megemlékeztünk arról a tengeri versenyről, amelyet a hamburgi Deutsche Levante Linie támaszt a magyar hajózásnak a tuniszi és tripoliszi partokkal való forgalomban. Ennek a versenynek a következményeképpen az Adria társaság megváltoztította *marseillei* vonalának, vagyis a földközi tengeri B. vonalnak a menetrendjét, úgy, hogy az áruk Maltában való áthajózása ezentul akadálytalanul fogantatható lesz. Ezen a vonalon a hajók hetenként szerdán este indulnak *Fiuméből*, pénteken *Triesziből*, kedden *Maltából*, szerdán *Cataniából*, csütörtökön *Messinából* és szombaton *Nápolyból*. Hétfőn délben érkeznek a végző rendeltetési kikötőbe, Marseillebe. A hazatérő ut változatlan marad: a járaton Nizza, Genua, Nápoly, Messina, Malta, Riposto és Catania kikötői érintetnek. A heti járaton a hajók hetenként vasárnap érkeznek haza Fiuméba.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Brief* Karolin fiumei tanítónót a kilencedik fizetési osztályba, *Bató* László fiumei tanítót és *Rossi* Mária tanítónót a tizedik fizetési osztályba rendes tanítókká nevezte ki.

— **Kiterjed-e a törvény Fiuméra, különrendelkezés híján?** A magyar királyi Kuria most fontos döntést hozott Fiumét illetőleg, amely kimondja, hogy külön rendelkezés híján a törvény kiterjed Fiuméra. Az érdekes döntést a Kuria a házassági perekre vonatkozóan hozta, *de alkalmazható ez a döntés minden törvényes rendelkezésre, sőt felesleges most már egyáltalában Fiume részére külön rendelkezéseket, ugynevezett aravurstokat csinálni.* A döntésről az alábbi jelentést vettük: A Kuria tehermentesítését tárgyazó 1897: XVII. t.-cikk nem intézkedik kifejezetten arról, hogy e törvény hatálya kiterjed-e Fiuméra. Konkrét esetek kapcsán kétség támadván afelől, vajjon az új törvény alkalmazható-e Fiumében is, a Kuria akként döntött, hogy a törvény kifejezett intézkedés hiányában is kiterjed Fiuméra és így a fiumei házassági perekben hozott ítéletek, amennyiben azokat perorvoslattal meg nem támadják, a felsőbb bíróságokhoz hivatalból fel nem terjesztendők.

— **A vasuti és hajózási felügyelőség újjászervezése.** A kereskedelmi miniszter a vasuti és hajózási főfelügyelőséget abból a célból, hogy a vasuti és hajózási külső szolgáltatott megfelelőbb és intenzívebb ellenőrzés alá helyeztesse, újjászervezte és önálló bírói körrel ruházta fel. Ezen új működési kör ellátása érdekében a felügyelőséget a miniszteriális közigazgatási teendők alól mentesítették, hogy ez a hatóság csakis a vasutizletti rendtartás körül irandó és illetve eredeti rendeltetésének megfelelő hatáskörben fog ezenul dolgozni. Az 1908. évi költségvetés a főfelügyelőségnek ezt az önálló szerepét már annyiban is kifejezésre juttatja, hogy a főfelügyelőséget külön cim alatt szerepelteti.

— **Sztrájk a trieszti Lloyd arzenálban.** A Lloyd arzenál a minap huszonnégy munkást bocsátott el. Mint hogy a munkások újra alkalmazására vonatkozó tárgyalások sikertelenek maradtak, szombaton délután négy órakor az összes sztrájkolók, számszerint kétezerhatszázán sztrájkba léptek.

— **Fenicse szinkör.** A Fenicse szinkörben a Pathé Frères kinematográfég új műsort mutat be. Az előadás fél 9 órakor kezdődik.

— **Sok fejlődést okoz ilyenkor a karácsonyi ajándék megválasztása.** A Fiumei Csokoládégyár és a Fiumei Kávépörköltde városi raktára (Schlögl C. Corso 5.) segít ezen a bajon, amennyiben a két gyár legfinomabb termékeit egy kombinált postacsomagban rendkívül előnyös áron bocsátja a vevőközönség rendelkezésére. E csomag úgy van összeállítva, hogy megtalálja benne örömet az ingyenc házigazda, a gondos háziasszony és a torkos apróság egyaránt.

TÁJÉK. DE TUDTOK.

A képviselőház vasárnapja.

A Ház mai ülése.

Wekerle és Polonyi párbaja.

Kitépés a függetlenségi pártból.

Egy főrend halála.

Megszűnt passzív rezisztencia.

Elített bankfőtitkár.

A képviselőház vasárnapja.

BUDAPEST, dec. 23. A képviselőház tegnap délelőtt *Návay* Lajos elnöklésével ülést tartott, amely szavazással kezdődött. A Ház a kvótatörvényjavaslatot 143 szavazattal, 30 ellenében általánosságban elfogadta. Ezután áttértek a javaslat részletes tárgyalására.

Farkasházy Zsigmond azt indítványozza, hogy a Ház függesztsze fel a kvótatörvényjavaslat részletes tárgyalását, amíg az osztrák parlament elégtételt nem ad a magyar parlament galád megsértéséért.

Lengyel Zoltán beszél ezután. Szavai nyomában nagy zaj támad. Az elnök a rendeltetendő képviselőket rendreutasítja.

ERBISTI GIOVANNI

„All' Universo“

FIUME, Via del Fosso 2.

Wekerle Sándor minsztere'nök kijelenti, hogy nem helyeselheti Farkasházy Zsigmond indítványát, mert Beck báró osztrák minsztere'nök teljes elégtételt szolgáltatott a magyar parlamentet ért sérelemért.

A Ház Farkasházy javaslatát nem fogadta el, hanem megszavazta részleteit is a javaslatnak

A Ház mai ülése.

BUDAPEST, dec. 22. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl.

A Ház harmadszori olvasásban is elfogadja a kvóta-törvényjavaslatot.

Ezután elhatározzák, hogy a legközelebbi ülés január 10-én lesz.

Wekerle Sándor minsztere'nök kéri, hogy a legközelebbi ülésen az önálló nemzeti bank előkészítésére a Ház bizottságot küldjön ki.

Az elnök ezután jó ünnepeket és boldog új évet kívánt s ezzel az ülés véget ért.

Wekerle és Polonyi párbaja.

BUDAPEST, dec. 23. Wekerle Sándor minsztere'nök és Polonyi Géza volt minszter tegnap délután az ismert képviselőházi incidensből kifolyólag kardpárbajt vívtak. A felek kétszer ütköztek össze. Sebesülés nem történt. A második összecsapás után Polonyi Géza bocsanatot kért a minsztere'nöktől. Wekerle kezét nyújtott neki és sajnálkozásának adott kifejezést a történetek fölött.

Kilépés a függetlenségi pártból.

BUDAPEST, dec. 23. Schiffer József békésgyulai képviselő tegnap a kvótatörvényjavaslat ellen szavazott s ennek következtében levelet intézett Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minszterhez, mint a függetlenségi párt elnökéhez, amelyben bejelent, hogy a függetlenségi pártból kilép.

Egy főrend halála.

BUDAPEST, dec. 23. Nádasdy Ferenc gróf valóságos belső titkos tanácsos, a főrendi-ház tagja ma Budapesten meghalt.

Megszűnt passzív rezisztencia.

TRIESZT, dec. 23. A triezsti postások passzív rezisztenciája megszűnt.

Elítelt banktisztviselő.

BUDAPEST, dec. 23. A budapesti büntetőtörvényszék ma Szöke Alnert banktisztviselőt sikkasztásért egy évi fogházra ítélte.

Szoptató anyák

gyönyörök ödvé látják, micsoda erőt és életöröme kölcsönöz nekik a SCOTT-féle Emulsio. Amellett hogy ízletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá

Az Emulsio vasárnapjánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — mindig figyelmeztetés venni.

erősítőleg hat az egészségre

és az egész szervezetre. De a mellett igen jótékony hatással van a szopós gyermekre is, rózsás színt ad neki, erősíti, tehát kettős a szerető szülő öröme.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Felelős szerkesztő: Korcsmáros Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

— Óriási készletek az idenyre —

elegáns, modern és elsőrendű kész férfi- és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szőrmeárukban.

Ruhák mértékre is készítettnek

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

5% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

A

„Pannonia“

kávéházban

ma és minden este

MANCSU PALI

jelen versezi cigány zenekara

hangversenyez.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 2. Kezdeté 9 órakor.

Potosnyak E.

FIUME, Corsia Deák 38 l. em.

elvállal zongora-javításokat hangolásokat mérésékelt áron.

Schenk Lajos

férfiszabó üzlete.

FIUME, Corso 7. sz. II. em.

Készít a legfinomabb angol és francia szövetekből a a legkényesebb igényeknek megfelelő divatos öltönyöket és felső kabátokat mérsékelt áron.

Nagy raktár hely- és külföldi szövetekben.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Első Fiumei magyar női és női horhély és fodrász terme az Adria palotában.

különbejárattal női fodrászteremmel

végez hajmosást, andolirozást mindennemű divatos fésülést és hajmunkát, maniküre és pediküre munkát az üzletben és hárhoz járva jutányos áron.

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak ajánlja

WEISS M.

cég

Fiume, Corso 11. sz.

a következő cikkekét:

Női ruhaszövetek

30 kr.-tól feljebb

Flanelletek szintartók

18 kr.-tól feljebb

Férfiingek

1 frt. 25 kr. drbja

Uri nyakkendők

1 karton 3 drbba 1.— frt.

Himzett plüaszalteritők

7 frt. 50 kr.

Női alsószoknyák

1 frt. 90 krtól feljebb

Női Flanellet-bluzok

1 frt. 35 krtól feljebb

Senki se mulassza el a kedvező alkalmat:

Tisztelettel

WEISS M.

divat- és kézműáru

nagy áruháza

Fiume, Corso 11.

Karácsonyi meglepetésnek!

kor.
21.60

Különlegességek

kor.
21.60

a
Fiumei kávépörkölt

és a

Fiumei csokoládégyár

termékeiből
combinált csomagokban

2 kg. Coffea Melange

legfinomabb kávék keveréke

1/2 „ főző csokoládé 32 sz.

1/2 „ 1 doboz dupla kakao ff

1/4 „ ff bonbons parisien.

1 „ legfin. csemege és é-
tek csokoládé-keverék

Kor. 21.60

bérmelve minden posta-
állomásra.

C. Schlögl

Fiume Corso 5. sz.

PONTOS KISZOLGÁLÁS!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására
hozni, hogy a karácsonyi ünnepekre és újévre

szopós malacz, bőrös pecsenye, baromfi,
frissen vágott marha, borju és sertéshus kettő minő-
ségben kapható.

Naponta friss hentesárak!

A n. é. közönség szives pártfogását kéri
mély tisztelettel

Baccarcich Carlo

mészáros és hentes

Piazza delle Erbe FIUME Piazza delle Erbe.

JUTÁNYOS ÁRAKI

Legelőkelőbb karácsonyi és újévi ajándékokat
ékszerekben, arany- és ezüstárakban

legnagyobb választékban és jutányos áron ajánl

ENGELSRATH J. ékszerész

FIUME, Adamichtér és ABBAZIA, Angiolina-fürdő.

Magyar
cég.

Wellmann Testvérek

Nagy
választék

FIUME, Via del Pozzo 2.

Telefon sz. 19.

vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkek dúsan felszerelt raktára olcsó áron.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle

Hazai gyártmányú losonci

Berndorfi nickeledények.

Excelsior zománcedények.

GAMBRINUS-BUFFET

VIA LIDO, DANIEL-MOLO ÁTELLENÉBEN.

Van szerencsém Fiume város és környékének t. közönségével
tudatni, hogy fenti cím alatt Fiumében gazdagon felszerelt
uzsonna-termet és álló sör- és borozót létesítettem.

Raktáron tartok állandóan friss prágai főstöltésű különlegessége-
ket, napoként hozatok valódi bécsi vörösfleket és azokat helyszínen
melegben is felszolgálom.

Sajter készlet baromfiak, kacskák, libák, valamint káposztát, kide-
gen és melegen.

Sajtók, halkonzervek, főtt és sült édesvízi és tengeri halak, be-
főttek, gyümölcsök, csemegék állandóan raktáron.

A kőbányai polgári serfűzde sokszor díjazott és közkedvelt világos
pataksörét jegbe hűve palackokban is árusítom. Bel- és külföldi
boraim a legkifinóbbak.

Szakértelemmel rendezek buffettekét klubokban, családoknál,
esküvőkön vagy magánosoknál.

Finom, előzékeny kiszolgálást biztosít

KUHN GYULA.

Szent-István védjegyű Dupla Malátás-sör palackokban.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.

CIRKVENICA.

A fűrdő központján, közvetlen a tengerpart
mentén, a mólótól 2 pezsnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvos kong-
resszus által.

Eredeti magyar és német fajborok va-
lamint Müncheni és- Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan
alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIC JÓZSEF.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 225.

Jégglyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládában érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan
raktáron van kiviteli és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla malátá sörét is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fű-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

POTOSNJAK G. FIA

zongorarakta

Via Ciotta 12.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Magyar mészáros! Vásárcsarnok 24-26 sz.!

Bátorodom a n. é. közönség szives tuda-
mására hozni, hogy a fiumei központi vásár-
csarnokban (első csarnok 24-26 sz.)

magyar mészarszéket

nyitottam.

Marha- borju- és sertéshúst és mindenféle hus-
neműt kifogástalan minőségben és mindenkor
friss állapotban árusítok.

A mélyen tisztelt háziasszonyok és a ven-
dégloői kar szives pártfogását kéri

tisztelettel

REICH VILMOS.

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árak!

Vendégloőknek árkedvezmény!

Házhoz szállítás kívánatra!

A magyarok legkedveltebb penziója
és étterme a

SLATINA

étterem és pensio

ABBAZIABAN

szemben a Slatina-fürdővel.

Gyönyörű aranyas kert. — Kitűnő konyha. —

Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Cinematograf „EDISON”

Mozgófénykép-terem
VIA FUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekélyesebb ve-
títési szerkezet.

Villanyos szellőztetett s kényel-
mes üléssekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-1/11
kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók
a pénztárnál.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN, FIUME